

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ НА ОСНОВІ ГІРКОТ

Омельченко З. І., Кисличенко В. С., Бурлака І. С.

Кафедра хімії природних сполук, кафедра фізіології та анатомії людини,

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

zinaidaomel4enko@gmail.com

Сучасні люди харчуються якісною і ретельно обробленою їжею. Настільки ретельно, що в їжі залишається мало вітамінів і корисних організму компонентів. Їжа гірка стала сприйматися як не смачна, а солодка - як найприємніша і бажана для вживання. Людство замінило гіркі на смак продукти гострими і солоними, а про гіркоти практично забуло. Гіркоти подразнюють рецептори язика і рефлекторно тонізують діяльність органів травлення: покращують апетит, підвищують секрецію шлункового соку, стимулюють процеси травлення, виявляють помірну жовчогінну дію.

Нестача в раціоні корисних гіркот порушує роботу жовчного міхура, печінки, а, отже, і роботу травної системи в цілому. Порушення травлення провокує загальне нездужання, поганий сон, зниження тонуусу організму, поганий настрій. На фармацевтичному ринку України наявний препарат рослинного походження шведська гіркота Др. Тайсс, але ми маємо дуже потужну сировинну базу, об'єкти якої можуть бути джерелом створення лікарських препаратів цієї групи, в рамках виконання державної програми з імпортозабезпечення.

Овочі відіграють дуже важливу роль у харчуванні населення, тому що в своєму складі мають біологічно активні речовини, які беруть участь у всіх обмінних процесах. Вони є постачальниками вітамінів, полісахаридів, органічних кислот, мікро- і макроелементів, які засвоюються з їжею. Різноманітне сполучення цих біологічно активних речовин обумовлює смак, забарвлення і запах цієї корисної продукції. Найбільшу цінність мають овочі, які вживаються у свіжому вигляді. До таких культур відноситься редька посівна чорна (*Raphanus sativus*) - овочева коренеплідна дворічна рослина родини Brassicaceae. Її вирощують на городах по всій території України. З лікувальною метою використовують свіжі коренеплоди, які містять цукри, білки, амінокислоти, клітковину, ферменти, вітаміни, органічні кислоти, органічні сполуки сульфору. Експериментальними дослідженнями встановлено, що свіжий сік має жовчогінні й діуретичні властивості, посилює перистальтику кишок, секрецію залоз шлунка і кишок, збуджує апетит. Пероральне застосування соку дає хороший терапевтичний ефект при токсичних гепатитах, цирозах печінки, при гіпоацидних гастритах, дуоденостазах та атонії кишечника. При виразковій хворобі шлунка і дванадцятипалої кишки, гіперацидному гастриті й гострих запальних захворюваннях печінки, кишечника і нирок та при органічних захворюваннях серця вживати сік редьки протипоказано.

Таким чином, редька посівна чорна може бути перспективним джерелом для створення нових лікарських препаратів на основі рослинної сировини, з метою поповнення Державного реєстру лікарських засобів України.